

GJ-014046

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) Examination

March / April - 2019

History : BA00C403

(History of India) (Age of Maratha)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલા આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 મરાઠાયુગનો ઇતિહાસ જાણવાના સાધનનોનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

1 મરાઠાઓના ઉદય માટેનાં જવાબદાર પરિબળો જણાવો.

2 છત્રપતિ શિવાજી એક વહીવટકર્તા તરીકે વર્ણવો. 14

અથવા

2 પેશ્વા બાજીરાવ પહેલાંની સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો.

3 પાણીપતના ત્રીજા યુદ્ધ માટેનાં જવાબદાર પરિબળો અને પરિણામો જણાવો. 14

અથવા

3 મહાદજી શિંદે અને નાના ફઝનવીસે મરાઠી સત્તાની કરેલી સેવાઓ મૂલવો.

4 માધવરાવ પહેલાંની કારકિર્દી અને સિદ્ધિઓનું વર્ણન કરો. 14

અથવા

4 મરાઠી સત્તાના પડતીનાં કારણો આપો.

5 (અ) એક વાક્યમાં જવાબ આપો :

7

- (1) મરાઠી સત્તાનો ઉદય અને વિકાસનો શ્રેય કોને ફાળે જાય છે ?
- (2) મરાઠાઓ કઈ યુદ્ધપદ્ધતિ અપનાવતા હતા ?
- (3) શિવાજીએ ગુજરાતના કયા બંદર ઉપર બે વાર લૂંટ ચલાવી ?
- (4) પેશ્વા બાલાજી બાજીરાવનું મૂળ નામ શું હતું ?
- (5) પાણીપતનું ત્રીજું યુદ્ધ કોની-કોની વચ્ચે લડાયું ?
- (6) 'ફઝનવીસ'નો અર્થ જણાવો.
- (7) માધવરાવનું અવસાન કેટલી વર્ષની વયે થયું ?

(બ) જોડકાં-જોડો :

7

A	B
(1) શિવાજીનો જન્મ	(a) કાયમી જમાબંધી
(2) પુરંદરની સંધિ	(b) દ્વિમુખી શાસન પદ્ધતિ
(3) પેશ્વા બાજીરાવ પહેલો	(c) ઈ.સ. 1763
(4) પાણીપતનું ત્રીજું યુદ્ધ	(d) ઈ.સ. 1627
(5) 'રાક્ષસ ભુવન'નું યુદ્ધ	(e) ઈ.સ. 1665
(6) રોબર્ટ ક્લાઈવ	(f) ઈ.સ. 1720
(7) કોર્નવોલિસ	(g) ઈ.સ. 1761

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Figures to the right indicate full marks of the questions.

- 1 Evaluate the sources to know the history of Maratha empire. 14

OR

- 1 Discuss the factors leading to the rise of Maratha.
2 Describe Chatrapati Shivaji as an administrator. 14

OR

- 2 Evaluate the achievements of Peswa-Bajirao-I.
3 Discuss the factors which led to the third battle of Panipat and its impacts. 14

OR

- 3 Evaluate the services rendered by Mahadaji Shinde and Nana-Fadanvees.
4 Describe about the career and achievement of Madhavrao-I. 14

OR

- 4 Mention the causes for the decline of Maratha empire.
5 (a) Answer in one sentences : 7
(1) The credit of rise and development of Marathas goes to which person ?
(2) Which battle method was adopted by Marathas ?
(3) Which port of Gujarat was robbed twice by Shivaji ?

- (4) What was the real name of Peswa Balaji Bajirao ?
- (5) Between whom did the third battle of Panipat was fought ?
- (6) What is the meaning of “Fadanvees” ?
- (7) The death of Madhavrao occurred at the age of how many years ?

(b) Match the pairs ‘A’ and ‘B’

7

A	B
(1) Shivajis birth	(a) Permanent constituency
(2) Treat of Purandar	(b) Dual Administration system
(3) Peswa Bajirao-I	(c) 1763 A.D.
(4) Third battle of Panipat	(d) 1627 A.D.
(5) Battle of ‘Raksasabhuvna’	(e) 1665 A.D.
(6) Robert Clive	(f) 1720 A.D.
(7) Coran Wallis	(g) 1761 A.D.